

Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași
Facultatea de Automatică și Calculatoare

Programarea Calculatoarelor II

Curs 5

Functii inline. Compoziția și agregarea.Template-uri.

Funcții membre constante

► Fie clasa:

```
class Data
{
    int an, zi, luna;
public:
    Data() :zi(0), luna(0), an(0) {};
    int getZi() const
    {
        return zi;
    }
    int getLuna() const
    {
        return luna;
    }
    int getAn() const
    {
        return an;
    }
    int addAn() const;
};
```

Funcții membre constante

- ▶ Prin prezența cuvântului cheie `const` se transmite compilatorului faptul că funcțiile respective nu pot modifica conținutul obiectului *Data*.

```
int Data::addAn() const
{
    an++;
    return an;
}
```

error C3490: 'an' cannot be modified because it is being accessed through a const object

- ▶ O funcție membră constantă definită în afara clasei necesită repetarea sufixul `const`.
-

Funcții membre constante

- ▶ O funcție membră poate fi apelată atât de obiecte constante cât și de obiecte non-constante.
- ▶ Se modifică: `int addAn();`

```
int Data::addAn()  
{  
    an++;  
    return an;  
}
```

```
void f(Data d, const Data cd)  
{  
    int i = d.getAn();//ok  
    d.addAn();//ok  
    int j = cd.getAn();//ok  
    cd.addAn();  
    //error C2662 : 'int Data::addAn(void)' : cannot convert  
    // 'this' pointer from 'const Data' to 'Data &'  
}
```

Funcții inline

- ▶ Funcțiile `inline` sunt funcții care forțează compilatorul să le expandeze inline
 - ▶ Cu alte cuvinte, compilatorul va insera tot corpul funcției acolo unde este apelată
 - ▶ Se renunță astfel la instrucțiunile de salt, care implică un timp mare de execuție
 - ▶ Crește dimensiunea programului
 - ▶ Unele compilatoare ignoră funcțiile inline definite de utilizator și decid singure ce funcții vor fi inline și care nu
 - ▶ Funcțiile de dimensiuni mici și care se apelează foarte des trebuie să fie `inline`
 - ▶ Majoritatea compilatoarelor nu vor face `inline` o funcție recursivă
-

Funcții inline C++

- ▶ Funcțiile declarate și definite în clase sunt implicit funcții inline
 - ▶ Se preferă folosirea cuvântului cheie `inline` la definirea funcției declarate în clasă
 - ▶ Există diferite metode de a forța o anumită funcție să fie inline (`pragma inline_recursion(on)`, `__forceinline`, etc)
-

Compoziția și agregarea

- ▶ În lumea reală, obiectele mari sunt de obicei compuse din mai multe obiecte mici (o mașină are roți, motor, etc)
 - ▶ Procesul de construire a obiectelor complexe din mai multe sub-obiecte poartă numele de compoziție sau agregare
 - ▶ C++ permite utilizarea claselor ca obiecte membre ale altor clase
-

Compoziția

► Compoziția

- Toți membrii au aceeași durată de viață ca și clasa în care au fost incluși
- Obiectul părinte “are” (deține) (eng. “*has a*”) obiectele de tipul claselor folosite

Compoziția

```
class Adresa
{
    char * strada;
    int nr;
    //...
};
```

```
class Persoana
{
    Adresa *m_adresa;
public:
    Persoana ()
    {
        m_adresa = new Adresa;
    }
    ~Persoana ()
    {
        delete m_adresa;
    }
};
```

- ▶ Adresa îi aparține persoanei
 - ▶ Alt exemplu:
 - ▶ Relația casă - cameră
-

Agregarea

- ▶ Este un tip special de compoziție
- ▶ Obiectele membre pot avea durate de viață diferite față de clasa părinte
- ▶ Compoziția este un caz special de agregare

Agregarea

```
class Profesor
{
    char * nume;
    int vechime;
    //...
};

class Departament
{
    Profesor * profesor;
public:
    Departament(Profesor * prof)
        :profesor(prof) {};
    ~Departament();
};
```

- ▶ Profesorii nu sunt detinuți de departamentul in care se află
 - ▶ Alt exemplu:
 - ▶ Relația companie - angajat
-

Template-uri

- Funcție pentru determinarea maximului dintre două numere

```
int maxim (int a, int b)
{
    return a > b ? a : b;
}
...
int x=16, y=6;
std::cout<< "Max(x,y) " << maxim (x,y)<< std::endl;
```

Max(x,y) = 16

Template-uri

```
float m=10.5f, n=10.7f;  
cout<< "Max(m,n) = " << maxim (m,n)<<endl;
```

Max(m,n) = 10

- Supraîncarcarea funcției maxim pentru a putea prelucra și float-uri

```
float maxim (float a, float b)  
{  
    return a > b ? a : b;  
}
```

```
cout<< "Max(m,n) = " << maxim (m,n)<<endl;
```

Max(m,n) = 10.7

Template-uri

- ▶ Se poate scrie doar funcția pentru float-uri pentru prelucrarea datelor de tip int?
- ▶ Dacă se comentează funcția maxim pentru int-uri:

```
cout<< "Max(x,y) = " << maxim (x,y)<<endl;
```

```
warning C4244: 'argument' : conversion from 'int' to  
'float', possible loss of data
```

Conversii int-float

- Când se pierde date la conversiile între int și float?

```
int x=1677721789;  
cout << "int - x = " << x << endl;
```

```
float aux = x;  
cout << "float - x = " << aux << endl;
```

```
int i = aux;  
cout << "int - float - int x = " << i << endl;
```

```
int - x = 1677721789  
float - x = 1.67772e+009  
int - float - int x = 1677721728
```

- Se pierde date când există biți de 1 în afara mantisei în reprezentarea pe 32 de biți în virgulă mobilă
-

Template-uri

- ▶ Pentru majoritatea tipurilor de date introduse, ar trebui scrisă câte o funcție
 - ▶ Se supradimensionează programul scris
 - ▶ Există soluții pentru a scrie numai o singură funcție care să aibă ca parametru și tipul datelor?
-

Template-uri (șabloane)

- ▶ **La funcții**

- ▶ Funcții speciale care pot opera cu tipuri generice de date (tipurile de date cu care operează funcția sunt transmise ca parametri)

- ▶ **La clase**

- ▶ Clase ce folosesc tipuri generice de date pentru membrii clasei
-

Template-uri de funcții

- ▶ Se definesc utilizând unul dintre următoarele apeluri:

```
template <class identifier> function_declaration;  
template <typename identifier> function_declaration;
```

- ▶ Din punctul de vedere al compilatorului, cele două moduri de definire au același comportament
 - ▶ Al doilea mod a fost introdus pentru a nu crea confuzii între clase și tipul parametrilor
-

Template pentru funcția maxim

```
template <typename T>
T maxim (T a, T b)
{
    return a > b ? a : b;
}

...
cout<< "Max(x,y) = " << maxim <int> (x,y)<<endl;
cout<< "Max(m,n) = " << maxim <float> (m,n)<<endl;
```

► Se va afișa pe ecran:

```
Max(x,y) = 16
Max(m,n) = 10.7
```

Template argument deduction

- ▶ Compilatorul poate deduce tipul funcției template apelată din tipul parametrilor
- ▶ Pentru apeluri simple, se poate evita transmiterea tipului funcției template ca parametru:

```
cout<< "Max (x, y) = " << maxim (x, y)<<endl;  
cout<< "Max (m, n) = " << maxim (m, n)<<endl;
```

Template-uri de funcții

- Se poate apela funcția maxim și pentru tipuri de dată definite de utilizator?

```
class PersoanaAC
{
private:
    int m_ivarsta;
public:
    PersoanaAC (int varsta): m_ivarsta(varsta) {}
    int getVarsta() {return m_ivarsta;}
    bool operator> (PersoanaAC aux);
};

bool PersoanaAC::operator>(PersoanaAC aux)
{
    if (m_ivarsta > aux.m_ivarsta)
        return true;
    else
        return false;
}
```

Template-uri de funcții

```
PersoanaAC p1(10), p2(20);
```

```
PersoanaAC m = maxim <PersoanaAC> (p1, p2);
```

```
std::cout << "Varsta maxima este " << m.getVarsta() <<  
    std::endl;
```

```
Varsta maxima este 20
```

Template-uri de clase - Vector de întregi

```
class IntVector
{
private:
    int m_iNr;
    int * m_piData;

public:
    IntVector (int n);
    ~IntVector();
    int& operator[] (int idx)
    {
        if (idx < 0 || idx >= m_iNr)
        {
            std::cout << "Index gresit" <<
                std::endl;
            exit(-1);
        };
        return m_piData[idx];
    }
};
```

Vector de întregi

```
IntVector :: IntVector (int n)
{
    m_iNr = n;
    m_piData = new int[n];
}
```

```
IntVector :: ~IntVector ()
{
    if (m_piData)
        delete [] m_piData;
}
```

Vector de întregi

```
int main ()
{
    int n = 10;
    IntVector vec1(n);

    for (int i = 0; i < n; i++)
        vec1[i] = 2 * i;

    for (int i = 0; i < n; i++)
        cout << i << " = " << vec1[i] << endl;

    return 0;
}
```

0	=	0
1	=	2
2	=	4
3	=	6
4	=	8
5	=	10
6	=	12
7	=	14
8	=	16
9	=	18

-
- ▶ Cum ar trebui schimbată clasa dacă s-ar dori crearea unui vector de valori `double`? Dar dacă dorim să avem 2 vectori, unul de întregi și unul de valori `double`?
-

Clasa vector generic

```
template <typename Tip>
class Vector
{
private:
    int m_iNr;
    Tip * m_piData;

public:
    Vector (int n);
    ~Vector();
    Tip& operator[] (int idx)
    {
        if (idx < 0 || idx >= m_iNr)
        {
            cout << "Index gresit" << endl;
            exit(-1);
        };
        return m_piData[idx];
    }
};
```

```
template <typename Tip>
Vector <Tip>:: Vector (int n)
{
    m_iNr = n;
    m_piData = new Tip[n];
}
```

```
template <typename Tip>
Vector <Tip>:: ~Vector ()
{
    if (m_piData)
        delete [] m_piData;
}
```

- Implementarea (definiția) funcțiilor dintr-un template la clasă se face în același fișier cu template-ul
-

	0 = 0
	1 = 2.5
<hr/>	
int main ()	2 = 5
{ int n=10;	3 = 7.5
Vector <double> vecDouble (n);	4 = 10
	5 = 12.5
for (int i = 0; i<n; i++)	6 = 15
vecDouble[i] = 2.5 * i;	7 = 17.5
	8 = 20
for (int i = 0; i<n; i++)	9 = 22.5
cout << i << " = " << vecDouble[i] << endl;	
cout<<endl;	0 = 0
Vector <int> vecInt(n);	1 = 2
	2 = 5
for (int i = 0; i<n; i++)	3 = 7
vecInt[i] = 2.5 * i;	4 = 10
	5 = 12
for (int i = 0; i<n; i++)	6 = 15
cout << i << " = " << vecInt[i] << endl;	7 = 17
	8 = 20
return 0;	9 = 22
}	

Return prin referință

- ▶ Când o variabilă e returnată prin referință, se creează o referință (sinonim) la obiectul returnat
- ▶ Utilizatorul poate utiliza această referință pentru a modifica obiectul referențiat
- ▶ Altfel spus, se utilizează return prin referință atunci când tipul funcției trebuie să fie o valoare stânga
- ▶ Trebuie avut în vedere domeniul de valabilitate al variabilei referențiate:

```
int& testReferinta (int a)
{
    int aux = a*2;
    return aux;
}
```

warning C4172: returning address of local variable or temporary

Return prin referință

```
int& setVal (int * vect, int idx)
{
    return vect[idx];
}
```

```
int main ()
{
    int vect[] = {1, 2, 3, 4, 5};
    setVal(vect, 2) = 100;

    for (int i = 0; i < 5; i++)
        std::cout << vect[i] << " ";

    return 0;
}
```

1 2 100 4 5
